FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş–Bolyai, Cluj–Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Departamentul Cluj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licenţă
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie greco-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**KLR0029 Istoria artei creştine (Arta paleocreştină şi bizantină)**						
2.2 Titularul activităţilor de curs	Dan Ruscu						
2.3 Titularul activităţilor de seminar	Dan Ruscu						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					10
Tutoriat					7
Examinări					5
Alte activităţi:					0

3.7 Total ore studiu individual	42
3.8 Total ore pe semestru	98
3.9 Numărul de credite	4

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competenţe	•

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	•
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	Stabilirea faptelor istorice pe baza informaţiilor din sursele primare şi interpretarea lor. Identificarea, analiza , explicarea , interpretarea iconografică a subiectelor teologice şi a elementelor de limbaj artistic (arhitectonic, grafic şi cromatic) folosite în realizarea construcţiilor, artefactelor şi a imaginii vizuale. Utilizarea adecvată a limbajului de specialitate al istoriei artei, a termenilor tehnici şi a conceptelor de bază din domeniul istoriei artelor şi teologiei.
Competenţe transversale	Îndeplinirea la termen, riguroasă şi responsabilă, în condiţii de eficienţă şi eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activităţii ştiinţifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare şi respingerea plagiatului. Căutarea, identificarea şi utilizarea unor metode şi tehnici eficiente de învăţare; conştientizarea motivaţiilor extrinseci şi intrinseci ale învăţării continue.

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Scopul final al cursului este dezvoltarea capacităţii studenţilor de a recunoaşte principalele trăsături ale artei bizantine.
7.2 Obiectivele specifice	• Cursul constituie o introducere în arta bizantină, prezentată ca etapă a unei evoluţii continue din antichitate spre evul mediu. Un prim obiectiv al cursului este familiarizarea studenţilor cu principalele tipuri de monumente ale artei care s-a cristalizat în mediile creştine ale civilizaţiei romane şi a modului în care a evoluat arta creştină în zona orientală a Imperiului roman, respectiv în Imperiul bizantin; în sfîrşit, ultimele teme ale cursului îşi propun crearea unei imagini generale despre modul de iradiere al artei bizantine în lumea slavă şi musulmană. • Seminarul constituie o completare a tematicii studiate în cadrul cursului, abordînd fie teme complementare celor de curs, fie teme al căror rol este de a ajuta la mai buna înţelegere a subiectului.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
01. Introducere: caracteristicile şi cronologia artei bizantine	prelegere	
02. Naşterea limbajului iconografic în arta creştină	prelegere/discuţie pe imagini	
03. Arta şi arhitectura epocii constantiniene	prelegere/discuţie pe imagini	
04. Centralism şi particularism în arta secolelor IV-V	prelegere/discuţie pe imagini	
05. Arta şi arhitectura epocii lui Iustinian	prelegere/discuţie pe imagini	
06. Arta în epoca iconoclastă	prelegere/discuţie pe imagini	
07. Arhitectura civilă: palatele şi fortificaţiile	prelegere/discuţie pe imagini	
08. Clasicismul bizantin I. Arhitectura	prelegere/discuţie pe	

	imagini	
09. Clasicismul bizantin II: pictura şi mozaicul	prelegere/discuţie pe imagini	
10. Arhitectura şi arta în epoca Paleologilor	prelegere/discuţie pe imagini	
11. Iradierea artei bizantine în lumea slavă	prelegere/discuţie pe imagini	
12. Arta bizantină în Ţările Române	prelegere/discuţie pe imagini	
13. Interferenţele artistice ale Bizanţului: Europa occidentală	prelegere/discuţie pe imagini	
14. Interferenţele artistice ale Bizanţului: lumea islamică	prelegere/discuţie pe imagini	

Bibliografie:

Briliant, R., *Arta romană de la Republică la Constantin*, Bucureşti 1979

Delvoye, Ch., *Arta bizantină*, I-II, Bucureşti 1976

Evans, H. C. / Wixom, W. D. (eds.), *The Glory of Byzantium. Art and Culture of the Middle Byzantine Era, A. D. 843-1261*, New York 1997

Evans, H. C. (ed.), *Byzantium. Faith and Power (1261-1557)*, New York 2004

Grabar, A., *Iconoclasmul bizantin*, Bucureşti 1991

Lazarev, V., *Istoria picturii bizantine*, I-III, Bucureşti 1980

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observaţii
01. Premisele artei bizantine: arta romană	discuţie/imagini/surse	
02. Atitudinea primilor creştini faţă de imagini	discuţie/surse	
03. Caracteristicile artei epocii lui Constantin reflectate în literatură	discuţie/imagini/surse	
04. Particularităţi ale artei antichităţii tîrzii	discuţie/imagini	
05. Opinia unui contemporan: Procopius din Caesarea	discuţie/imagini/surse	
06. Oraşul – de la antichitate la evul mediu	discuţie/imagini	
07. Teologia şi imaginile	discuţie/surse	
08. Naşterea simbolisticii arhitectonice	discuţie/imagini/surse	
09. Biserica bizantină ca imagine a cosmosului	discuţie/imagini/surse	
10. O artă a crepusculului	discuţie/imagini	
11. Împrumuturi şi originalitate în arta balcanică	discuţie/imagini	
12. Influenţe externe în arta şi arhitectura românească	discuţie/imagini	
13. Byzantion – Constantinopole - Istanbul	discuţie/imagini	

Bibliografie

- aceeaşi cu a cursului şi în plus:

Dalton, O.M., *Byzantine Art and Archaeology*, New York 1961
Grabar, A., *La décoration byzantine*, Paris 1928
Grabar, A., *Recherches sur les influences orientales dans l'art balkanique,* Paris 1929
Beckwith, J., *The Art of Constantinople*, London 1961
Bianchi – Bandinelli, R., *Roma. La fine dell'arte antica*, Milano, 1970
Curinschi-Vorona, Gh., *Istoria universală a arhitecturii ilustrată*, vol. III, Bucureşti, s.a.
Durand, J., *L'art byzantin*, Paris 2001
Grabar, A., *Byzanz* (Kunst der Welt), Baden-Baden 1964
Histoire de l'art (Encyclopédie de la Pléiade), II, Paris 1966, pp. 71-266
Krautheimer, R., *Early Christian and Byzantine Architecture*, Harmondsworth 1965

Nees, L., *Early Medieval Art*, Oxford 2002

- textele surselor şi imaginile vor fi puse la dispoziţia studenţilor în cadrul seminarului

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

-

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	descrierea caracteristicilor unei etape a artei bizantine	realizarea unui referat	40 %
10.5 Seminar/laborator	recunoaşterea şi descrierea unor monumente	3 teste pe parcursul semestrului	60 %
10.6 Standard minim de performanţă			
• capacitatea de a descrie un monument arhitectonic (tipologie, părţi componente) • capacitatea de a descrie un monument de artă bizantină (tipologie, compoziţie)			

Data completării | Semnătura titularului de curs | Semnătura titularului de seminar

10.04.2020

Data avizării în departament | Semnătura directorului de departament

24.04.2020